

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

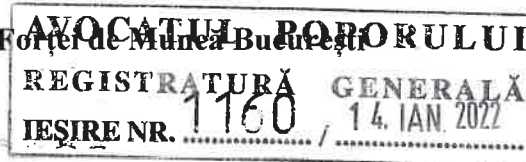

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Dumitru Pelican,

Director Executiv al Agenției Municipale pentru Ocuparea Forței de Muncă București

RECOMANDAREA

Nr.1..... din...14.....ianuarie 2022

privind ocuparea forței de muncă în cazul persoanelor cu dizabilități

În temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, raportat la prevederile art. 41, 47 și 50 din Constituția României vizând munca și protecția socială a muncii, dreptul la un nivel decent de trai și protecția specială a persoanelor cu handicap, Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu privitor la situația ocupării forței de muncă în cazul persoanelor cu dizabilități.**

Cu prilejul participării la:- sesiunile de *consultări ale CIAIC*¹, inițiate de Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA); - conferințele ocazionate de proiectul „*Consolidarea mecanismului de coordonare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități*”; - prezentarea *Diagnozei situației persoanelor cu dizabilități în România*, elaborată de Banca Mondială împreună cu ANDPDCA- Avocatul Poporului a luat cunoștință de situația îngrijorătoare privind rata scăzută de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor cu dizabilități din București și din țară și s-a sesizat din oficiu (dos nr. 23994/26 noiembrie 2021). În cadrul demersurilor instituționale întreprinse în acest dosar, **ne-am adresat conducerii ANOFM București**, solicitând informațiile pe care le deține cu privire la:

- 1- numărul de persoane cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă ;
- 2- numărul locurilor de muncă vacante destinate persoanelor cu dizabilități;

¹ Comitetului Interministerial pentru Asigurarea Implementării Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

3- numărul autorităților și instituțiilor publice care au angajat persoane cu handicap în procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați, potrivit legii 448/2006;

4- acțiunile desfășurate pentru stimularea ocupării forței de muncă a persoanelor cu dizabilități.

Datele au fost solicitate pentru ultimii doi ani: 2020 și 2021.

De asemenea, **ne-am adresat conducerii ANAF**, solicitând ca - pe baza rapoartelor, informărilor și notelor privind rezultatele activității desfășurate, întocmite și prezentate conducerii direcției generale de *Serviciul programare și monitorizare control fiscal*, conform atribuțiilor stabilite de art. 9 alin (7) al Capitolului 14 din Regulamentul de organizare și funcționare al ANAF - să ne pună la dispoziție informații referitoare la **situația contravențiilor constatate și a amenzilor aplicate în 2020 și 2021, cu privire la încălcarea art 78 alin (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap²**, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Conducerea ANOFM București ne-a răspuns prin adresa 8593/13.12.2021, înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr 24914/13.12.2021, iar *conducerea ANAF* prin adresa A_RFC 3636/23.12.2021, înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr 26273/28.12.2021, din răspunsurile autorităților rezultând, în esență, următoarele :

1. **Numărul de persoane cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă în 2020** a fost de **48 de persoane**, iar în perioada ianuarie-decembrie 2021, de **66 de persoane**.

2. În ceea ce privește **numărul locurilor de muncă vacante destinate persoanelor cu dizabilități**, Agenția Municipală pentru Ocuparea Forței de Muncă București **nu ține nicio evidență privind situația locurilor de muncă vacante destinate persoanelor cu dizabilități**.

3. Referitor la **numărul autorităților și instituțiilor publice care au angajat persoane cu handicap în procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați, în conformitate cu Legea nr.448/2006**, din evidența Agenției Municipale pentru Ocuparea

² (2) **Autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice, publice sau private, care au cel puțin 50 de angajați, au obligația de a angaja persoane cu handicap într-un procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați.**

(3) **Autoritățile și instituțiile publice, precum și persoanele juridice, publice sau private, care nu angajează persoane cu handicap în condițiile prevăzute la alin. (2), pot opta pentru una dintre următoarele obligații:**
a) să plătească, lunar, către bugetul de stat o sumă reprezentând salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap; b) să plătească, lunar, către bugetul de stat o sumă reprezentând echivalentul a minimum 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap, iar cu suma reprezentând diferența până la nivelul sumei prevăzute la lit. a) să achiziționeze, pe bază de parteneriat, produse și/sau servicii realizate prin activitatea proprie a persoanelor cu handicap angajate în unități protejate autorizate.

Forței de Muncă București rezultă că **o singură instituție publică a angajat o persoană cu handicap în perioada 2020 -2021 .**

4. Cât privește **acțiunile desfășurate pentru stimularea ocupării forței de muncă a persoanelor cu dizabilități**, din răspunsul autorității de resort a rezultat că Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin Agenția Municipală pentru Ocuparea Forței de Muncă București și Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă, implementează, în parteneriat cu Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități, în calitate de beneficiar, **proiectul ”Facilitarea inserției pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități”**, obiectivul general al proiectului constând în: asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, informațional și comunicational, în vederea creșterii șanselor de ocupare și a ponderii persoanelor cu dizabilități angajate pe piața liberă a muncii.

5. Referitor la solicitarea pe care am adresat-o ANAF, **privind amenziile contravenționale aplicate pentru nerespectarea dispozițiilor art. 78 alin. (2) și (3) din Legea 448/2006, pentru perioada 2020-2021**, ca urmare acțiunilor de control fiscal întreprinse de organele de inspecție fiscală, ni s-a răspuns că **nu au fost aplicate amenzi contravenționale**. Conducerea ANAF explică faptul că *selectarea contribuabililor/plătitorilor ce urmează a fi supuși inspecției fiscale este realizată, conform art. 121 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, de către organul de inspecție fiscală competent, în funcție de nivelul riscului, stabilit pe baza analizei de risc*. Acest algoritm funcționează *inclusiv în cazul solicitărilor primite de la alte instituții ale statului, precum și în cazul în care în alte acte normative este prevăzută efectuarea unei acțiuni de inspecție fiscală*. ANAF menționează că, „în măsura în care, la contribuabilii în cauză, este identificat un risc fiscal, se poate proceda la efectuarea verificărilor, în funcție de nivelul riscului, în condițiile utilizării raționale și eficiente a resurselor.”

Având în vedere cele de mai sus, apreciem că **persoanele cu dizabilități nu au beneficiat, în ultimii doi ani, de suficiente măsuri de sprijin din partea autorităților/instituțiilor publice de resort**. Având în vedere tipicul acestei **categorii de persoane greu angajabile**, serviciile de informare, consiliere, mediere a muncii și formare profesională, în vederea identificării unor locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități ar trebui să fie construite **plecând de la nevoile acestor persoane**. Rolul serviciilor publice de ocupare a forței de muncă este extrem de important în cazul persoanelor cu dizabilități, iar serviciile furnizate ar trebui adecvat adaptate specificului acestei categorii de persoane, **pentru a oferi un sprijin real la ocupare**.

În vederea facilitării inserției persoanelor cu dizabilități pe piața muncii, legiuitorul a prevăzut **obligații**³ în sarcina autorităților și instituțiilor publice, dar și **stimulente pentru angajatorii persoanelor cu dizabilități**⁴. Astfel de prevederi legale trebuie însă dublate de un interes în evaluarea impactului pe care-l au, în raport cu scopul căruia îi este dedicată reglementarea și, totodată, trebuie însoțite de acțiuni din partea autorităților publice, care să încurajeze aplicarea lor.

Nu reiese din răspunsul ANOFM București dacă au fost organizate, în intervalul analizat, **burse**⁵ la care să fie invitați angajatori cu profil îndreptat spre persoane cu dizabilități. În afara proiectului derulat în colaborare cu ANDPDCA, nu a fost prezentată instituției Avocatul Poporului nicio altă măsură din care să reiasă că ANOFM București contribuie la facilitarea inserției persoanelor cu dizabilități pe piața de muncă.

Consultând **pagina de internet a instituției ANOFM București**, am constatat că există un Centru de Informare și Consiliere privind Cariera și un **Centru de Consiliere pentru Persoanele cu Dizabilități**. Însă **informațiile publicate privesc exclusiv serviciile oferite de Centrul de Informare și Consiliere privind Cariera, nu și serviciile oferite de Centrul de Consiliere pentru Persoanele cu Dizabilități**.

În considerarea celor mai sus expuse și având în vedere că,

-potrivit art. 47 din Constituția României, privind nivelul de trai, *statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent*, iar potrivit prevederilor art. 50, *persoanele cu handicap se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor și ținând cont de constatările raportului de Diagnostică privind situația persoanelor cu dizabilități în România, potrivit căroră : „Persoanele cu dizabilități sunt mult mai rar ocupate și atunci când au locuri de muncă, acestea nu sunt în mod adecvat adaptate. Persoanele cu dizabilități trăiesc într-o măsură mult mai mare în sărăcie și suferă de deprivare materială severă în România.”*

³ În acest sens sunt dispozițiile art. 78 alin (2) și (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

⁴ Astfel, aceștia pot beneficia de subvenționarea locului de muncă în condițiile art.85 alin. 1 și 2 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit acestor dispoziții legale, angajatorii care, în raport cu numărul de angajați, și-au îndeplinit obligația, potrivit legii, de a încadra în muncă persoane cu handicap, precum și angajatorii care nu au această obligație legală, dacă încadrează în muncă pe durată nedeterminată persoane cu handicap și le mențin raporturile de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni, primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare persoană angajată din aceste categorii, o sumă în cuantum de 2.250 lei.

⁵ În cadrul soluționării unui dosar având ca obiect dificultățile întâmpinate de persoana cu dizabilități în obținerea unui loc de muncă, am constatat că alte agenții județene de ocupare a forței de muncă au organizat astfel de burse: spre exemplu, din demersurile întreprinse AJOFM Maramureș, în parteneriat cu Asociația Profesională Neguvernamentală de Asistență Socială ASSOC Baia Mare.

-potrivit legii⁶, printre **măsurile de stimulare a ocupării forței de muncă** se numără și **sprijinirea ocupării persoanelor aparținând unor categorii defavorizate ale populației**,

în temeiul prevederilor **art. 59 din Constituția României**, coroborate cu prevederile **art. 24 alin (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată**, în vederea realizării scopului său constituțional și legal, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Conducerea **Agenției Municipale pentru Ocuparea Forței de Muncă București**, în exercitarea atribuțiilor sale, va dispune :

1 - completarea paginii de internet a instituției ANOFM București -secțiunea Centrul de Consiliere pentru Persoanele cu Dizabilități- cu informații dedicate persoanelor cu dizabilități;

2 - evidențierea locurilor de muncă (vacante) pe care le-ar putea ocupa (și) persoanele cu dizabilități;

3 - realizarea unui schimb util de informații cu DGASPC București, în cadrul procesului de cooperare administrativă, în vederea încheierii unor contracte de solidaritate între AMOFM București și tineri care au un risc de marginalizare socială ca urmare a dizabilității și care doresc să muncească;

4 -inclusiunea în Programul de ocupare a forței de muncă pe anul 2022 a unor măsuri dedicate persoanelor cu dizabilități (precum acordarea de subvenții angajatorilor care încadrează în muncă persoane cu handicap; organizarea unor burse de locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități, altele);

5 - informarea instituției Avocatul Poporului, în termen legal, cu privire la măsurile luate.

AVOCATUL POPORULUI,

Renate Weber

⁶ Art. 3 lit c) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

